

Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za 2019 rok wraz z potrzebami na rok 2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku Uchwałą Nr X/63/2011 Rady Gminy Osiek z dnia 20 grudnia 2011 roku został wyznaczony jako podmiot właściwy do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin.

Natomiast Uchwałą Nr IV/19/2019 Rady Gminy Osiek z dnia 28 marca 2019 roku został przyjęty kolejny 3-letni *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Osiek na lata 2019-2021*.

W związku z przyjęciem powyższego programu rozpoczęto jego realizację w zakresie nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Głównym celem 3-letniego Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych poprzez działania i tworzenie warunków sprzyjających ich prawidłowemu funkcjonowaniu.

Ważne jest, aby chronić rodzinę i pomagać jej w sytuacji, gdy napotyka na ograniczenia i trudności, zwłaszcza w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu powyższych funkcji, GOPS w Osieku podejmował działania, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku obejmował wsparciem osoby i rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie były w stanie przezwyciężyć występujących problemów bez wsparcia zewnętrznego. Zarówno tutejszy Ośrodek, jak i inni realizatorzy i partnerzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osiek na lata 2019-2021 starali się cel ten osiągnąć poprzez:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i członkom rodziny w zakresie poprawy bezpieczeństwa socjalnego, świadczenie pomocy społecznej oraz świadczeń z innych systemów wsparcia rodzin, które egzystują w trudnych warunkach materialnych;
- 2) pomoc udzielaną rodzinom w procesie wychowania dzieci, podtrzymywania pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych poprzez wspieranie rodzin w kryzysie i zagrożonej patologiami, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wprowadzenie asystenta rodziny, organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych, uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, współpraca z placówką oświatową w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- 3) profilaktykę rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym przez analizę sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem i patologiami, pracę z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, specjalistyczne usługi opiekuńcze, aktywizację zawodową oraz współpracę podmiotów pracujących na rzecz rodzin z problemem bezrobocia poprzez kierowanie do prac społecznie użytecznych.

Ogółem w 2019 roku z terenu gminy Osiek objęto wsparciem z systemu pomocy społecznej 49 rodzin, w tym 5 rodzin, które korzystały z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Spośród 5 rodzin korzystających w roku 2019 z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, asystenturą były objęte 2 rodziny, w tym 1 rodzina z 5 dzieci i 1 rodzina z 1 dzieckiem.

W rodzinach objętych asystenturą w 2019 roku wychowywanych było ogółem 6 dzieci, z tego w wieku od 0-6 lat – 1 dziecko, od 7-9 lat – 2 dzieci, od 10-13 lat – 1 dziecko, od 14-18 lat – 2 dzieci. W obu rodzinach orzeczenie o niepełnosprawności posiadało ogółem dwoje dzieci - po jednym dziecku w każdej z nich.

Problemami występującymi w tych rodzinach i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej była oprócz bezradności również niepełnosprawność członków rodziny oraz wielodzietność w jednej z nich.

Rodziny korzystały z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, dożywiania w szkole oraz pobytu w ośrodku wsparcia – Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym. Ponadto, korzystały ze świadczeń z innych form wsparcia rodzin (świadczenia rodzinne, świadczenie wychowawcze, fundusz alimentacyjny, świadczenie dobry start). W obu rodzinach były świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W każdej z rodzin tego typu wsparcia udzielano na rzecz jednego dziecka.

Rodziny te były objęte również pracą socjalną ze strony służb społecznych.

W porównaniu do roku 2018, nie odnotowano zmiany w zakresie liczby rodzin objętych pomocą społeczną, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Natomiast rodziny korzystające ze wsparcia asystenta rodziny są objęte asystenturą kilku lat, jedna z rodzin od listopada 2013 roku, druga od października 2014 roku.

W obu rodzinach objętych asystenturą występowało wiele sprzężonych problemów. Po wcześniejszej ocenie sytuacji rodziny, realizowany jest przygotowany plan pracy w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Jest to w szczególności wspieranie rodziny w prawidłowym zaspokajaniu potrzeb rozwojowych dzieci, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, współpraca z instytucjami, organizacjami, specjalistami na rzecz dziecka i rodziny, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, do podejmowania pracy zarobkowej.

Obecnie pracujący asystent rodziny, z którym jest zawarta umowa – zlecenia na świadczenie usług asystenta rodziny w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu, świadczy te usługi od miesiąca października 2018 roku.

Praca asystenta wymaga odpowiednich kwalifikacji, szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Asystent rodziny jest znaczącym elementem systemu wspierania rodziny w środowisku. Jego elastyczny, nienormowany czas pracy dostosowuje się do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Również forma jego zatrudnienia zakładająca znaczną mobilność i dyspozycyjność oraz zasadę indywidualnej odpowiedzialności za wyniki pracy z konkretną rodziną, przyczyniają się do wzrostu efektywności wykonywanych przez asystenta rodziny zadań.

Asystentura rodziny jest nową profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną *ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Od 2012 roku do 2014 roku zatrudnianie asystenta rodziny przez gminy było zadaniem fakultatywnym. Natomiast zgodnie z wyżej cytowaną ustawą od 1 stycznia 2015 roku zatrudnienie asystenta rodziny jest dla samorządu gminy zadaniem obligatoryjnym.

Rolą asystenta rodziny jest prowadzenie pracy z rodzinami, w których występuje wiele sprzężonych problemów, w szczególności niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne i inne dysfunkcje, które zaburzają wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania asystenta rodziny określa *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, które od 2017 roku zostały rozszerzone o koordynację udzielaną kobiecie w ciąży powikłanej i rodzinie dziecka narodzonego ze zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu dziecka, związaną z wejściem w życie *ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”*.

Znacznie poprawiła się wiedza na temat zawodu i zakresu zadań wykonywanych przez asystenta rodziny i to zarówno wśród różnych instytucji, jak i samych rodzin. Kilkuletnie funkcjonowanie asystenta na płaszczyźnie pomocowej, ugruntowało pozycję tego zawodu wśród innych zawodów funkcjonujących i pracujących na rzecz rodzin.

Asystent przez okres swojej pracy w 2019 roku, podejmował wszelkie działania naprawcze w objętych asystenturą rodzinach. Cechą charakterystyczną jego pracy były kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny, polegające najogólniej mówiąc na towarzyszeniu rodzinom, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodzin sytuacji kryzysowych.

Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta w 2019 roku wyniosły ogółem 12.029 zł, z tego 9.977 zł pokryto z budżetu gminy.

Na zatrudnienie asystenta pozyskano środki zewnętrzne w ramach *Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019 – asystent rodziny* w wysokości 2.052 zł.

Poprzez wprowadzenie w środowiska rodzinne asystenta rodziny wzrosło zaufanie do skuteczności różnych form pomocy instytucjonalnej i pozamaterialnej. Zaobserwowano niewielką poprawę funkcjonowania rodzin w różnych aspektach życia codziennego.

Dla podtrzymania osiągniętych przez asystenta efektów w roku 2019 i okresie wcześniejszym, które udało się wypracować z dwiema rodzinami, konieczny jest stały nadzór, a także dalsze ich wsparcie.

Kontynuacja pracy z rodzinami wynika z potrzeby dalszych oddziaływań i zrealizowania tych celów, których jeszcze nie udało się osiągnąć oraz utrzymania efektów wcześniej osiągniętych.

W przypadku, gdy w rodzinie wspieranej nie udaje się osiągnąć zamierzonych celów, występuje brak efektów, zmienia się metody pracy, lub rodzina wnosi o zaprzestanie współpracy, kończy się współpracę w środowisku rodzinnym.

Jednak, w niektórych sytuacjach może wystąpić potrzeba pracy asystenta z rodziną do osiągnięcia przez dzieci pełnoletniości.

Pomimo zatrudnienia asystenta rodziny, służby socjalne nadal nadzorują rodziny objęte asystenturą, w ramach swoich kompetencji i możliwości.

Ważne jest bowiem działanie asystenta rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi, policją, pedagogami szkolnymi, nauczycielami i wychowawcami szkolnymi, psychologami, kuratorami społecznymi i sądowymi, służbą zdrowia, koordynatorem pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawiono 2 tabele dotyczące rodzin objętych asystenturą.

Tabela Nr 1

Tabela dotycząca danych o rodzinach objętych asystenturą w 2019 roku

LP.	DANE INFORMACYJNE	DANE LICZBOWE
1	2	3
1.	Liczba rodzin	2
2.	Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto współpracę w roku 2019	0
3.	Liczba rodzin, z którymi asystent współpracował powyżej roku	2
4.	Ilość spotkań z rodzinami	64
5.	Ogólny czas trwania wizyt i spotkań w środowiskach rodzinnych	308 godz.
6.	Rodziny pełne	3
7.	Rodziny niepełne	0
8.	Ilość osób w rodzinach w tym : dorosłych dzieci	10 4 6
9.	Ilość osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania lub niepełnosprawność	3

10.	Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	2
11.	Ilość rodzin z problemem alkoholowym	0
12.	Ilość osób mających problemy karne	0
13.	Liczba rodzin, w których została wszczęta procedura „Niebieskiej Karty”	0
14.	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	0
15.	Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy instytucji np. poradni psychologicznych, pedagogicznych itp.	2
16.	Liczba rodzin, w których zakończono współpracę/ odmówiła współpracy z asystentem	0

Tabela Nr 2

Tabela dotycząca problemów i efektów występujących w rodzinach objętych asystenturą w 2019 roku

LP.	NAZWA PROBLEMU	ILOŚĆ RODZIN	EFEKTY DZIAŁAŃ	ILOŚĆ RODZIN
1	2	3	4	5
1.	Brak zatrudnienia	2	Zatrudnienie	0
2.	Brak kwalifikacji zawodowych	1	Podniesienie kwalifikacji zawodowych	0
3.	Brak umiejętności dysponowania środkami	0	Nabywanie umiejętności prawidłowego dysponowania posiadanymi środkami	0

4.	Niewystarczające środki finansowe	1	Poprawa sytuacji finansowej	0
5.	Zadłużenia	1	Całociowe lub częściowe płacenie zadłużeń	1
6.	Problemy lokalowe	0	Poprawa sytuacji lokalowej	0
7.	Zły stan techniczny pomieszczeń	0	Poprawa stanu technicznego pomieszczeń	0
8.	Brak dbałości o najbliższe otoczenie	1	Nabywanie umiejętności dbania o własne otoczenie	0
9.	Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	2	Poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	1
10.	Negatywne zachowania dzieci	2	Wykształcenie prawidłowych postaw społecznych dzieci	1
11.	Nie wypełnianie obowiązku szkolnego	1	Wypełnianie przez dzieci obowiązku szkolnego	1
12.	Wycofanie społeczne dzieci	1	Nabywanie przez dzieci kompetencji społecznych	1
13.	Zaniedbania zdrowotne	1	Poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny	1
14.	Negatywne zachowania dorosłych (demoralizacja, karalność)	0	Wykształcenie prawidłowych postaw społecznych dorosłych	0
15.	Brak umiejętności dbania o higienę	1	Prawidłowe nawyki higieniczne	1
16.	Problemy alkoholowe	0	Podjęcie leczenia odwykowego lub terapii	0
17.	Dysfunkcje rozwojowe	2	Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami	2

	lub niepełnosprawność		rozwojowymi lub niepełnosprawnością	
18.	Przemoc	0	Ustanie przemocy	0
19.	Niezaradność życiowa	2	Podniesienie wydolności życiowej	2
20.	Wycofanie społeczne	0	Aktywność społeczna	0
21.	Niska samoocena	1	Podniesienie samooceny	0
22.	Brak wiary we własne siły	1	Wzrost poczucia własnej wartości	0

Nie odnotowano w roku 2019 żadnego przypadku dziecka z terenu gminy Osiek umieszczonego w pieczy zastępczej. Żadne dziecko nie oczekuje również na umieszczenie w pieczy zastępczej. Natomiast na terenie gminy funkcjonują 2 rodzinne domy dziecka, w których umieszczonych jest ogółem 18 dzieci z terenu innych gmin.

Omawiając tabelę nr 1 dotyczącą danych o rodzinach, należy zwrócić uwagę, że w 2019 roku objęte były asystenturą 2 rodziny, z którymi współpraca trwa powyżej roku.

Asystent rodziny wizytował rodziny ogółem 64 razy, a ogólny czas tych wizyt i spotkań w środowiskach rodzinnych wyniósł 308 godzin. Pozostały czas pracy wykorzystywał na konsultacje i współpracę z innymi podmiotami oraz opracowywanie dokumentacji. W obu rodzinach z ogólnej liczby 4 osób dorosłych aż 3 to osoby niepełnosprawne, dysfunkcyjne. Obie rodziny korzystały z pomocy poradni psychologicznych i pedagogicznych.

Natomiast tabela nr 2 przedstawia problemy rodzin i efekty działań.

Dokonując porównań do roku 2018 należy wskazać, że w wielu sytuacjach udało się poprawić funkcjonowanie rodzin. Niestety niektóre problemy w rodzinach nadal występują, ponieważ nie udało się ich wyeliminować.

Za sukces należy uznać poprawę umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wykształcenie prawidłowych postaw społecznych dzieci, wdrożenie prawidłowych nawyków higienicznych, funkcjonowanie osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością, podniesienie wydolności życiowej. Nie odnotowano problemów z przemocą w rodzinie, lub problemów alkoholowych.

W stosunku do roku 2018, nie odnotowano zmian w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, nie pogorszyła się umiejętność prawidłowego dysponowania posiadanymi środkami, nadal spłacane jest zadłużenie, nie uległa zmianie sytuacja lokalowa rodzin i stan techniczny zajmowanych przez nie pomieszczeń. Ponadto, nie zmieniło się nabycie przez dzieci kompetencji społecznych, a przez osoby dorosłe prawidłowych postaw społecznych. Nie uległa zmianie sytuacja zdrowotna rodzin oraz ich aktywność społeczna.

Niestety odnotowano pogorszenie funkcjonowania rodzin w kilku sferach, a mianowicie: w żadnej z rodzin nie podjęto zatrudnienia, a poprzez to w jednej z nich nie uległa poprawie sytuacja finansowa. Pogorszyła się umiejętność dbania o własne otoczenie. Zauważono niską samoocenę i brak wiary we własne siły. W jednej z rodzin powrócił problem nie wypełniania obowiązku szkolnego, ale po jakimś czasie sytuacja w tym zakresie uległa poprawie.

Dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu wielu osób i instytucji, w wielu kwestiach zażegnano kryzys lub zauważono poprawę i wychodzenie z kryzysu.

Jak widać problemy są liczne, a efekty działań zależą od wielu czynników, przede wszystkim od tego, iż są to rodziny wieloprotymowe, które potrzebują wsparcia i dopiero gdy je otrzymają wykazują własny potencjał i możliwości.

Należy mieć również na uwadze fakt, iż umiejętności nabyte przez rodziny, a uzyskane dzięki wsparciu, mogą zostać przez te rodziny zaniechane. Dlatego tak ważne jest wspieranie tych rodzin, pomimo zauważonych i wypracowanych efektów. Przyczyn nieprotymowego funkcjonowania rodzin należy poszukiwać w zaburzeniach równowagi systemu rodzinnego, przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych członków tych rodzin.

Na terenie gminy Osiek w 2019 roku prowadzono również inne działania na rzecz wspierania

W 2019 roku organizowano na terenie gminy festyny, imprezy okolicznościowe, wycieczki, wyjazdy oraz inne formy spędzania czasu wolnego skierowane do społeczności lokalnej, w tym również z uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zorganizowano festyn gminny pn. „Na Jagody”. Współorganizowano z sołectwami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami Turniej Piłki Halowej, Turniej o Puchar Wójta Gminy Osiek, Dzień Dziecka, zajęcia ferii zimowych, Dożynki, wyjazd rolników na Międzynarodowe Targi „Agro Show 2019”, Dzień Seniora, Andrzejki, Mikołajki, Spotkanie Opłatkowe dla osób samotnych. Wsparło organizację Balu Charytatywnego, pleneru fotograficznego, organizację wydarzenia pn. „Zaczarowany Dzień Dziecka Niepełnosprawnego”, Turnieju Piłki Nożnej, półkolonii dla dzieci i młodzieży „Optymistyczne półkolonie - żeglujące dzieciaki”, spotkania wigilijne środowisk kombatanckich, Koło Emerytów i Rencistów, Turniej Piłki Siatkowej Borów Tucholskich, imprezy „Rozwijanie biegów na orientację w Gminie Osiek”, cykliczną „Imprezę na Orientację Szago”. Zorganizowano wyjazd na Korowód Kociewski oraz spektakl profilaktyczny NIEĆPA 2019, a także spektakle profilaktyczne dla uczniów miejscowej szkoły. Współfinansowano ponadto próbę pobicia rekordu Polski w najdłuższym rozwinięciu liczby Pi.

Wszystkie wymienione przedsięwzięcia były prowadzone w ramach gminnej polityki na rzecz rodzin i miały na celu ułatwienie rodzinom dostępu do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz pobudzenie inicjatywy i aktywności.

Do miejscowej Publicznej Szkoły Podstawowej w 2019 roku w okresie od miesiąca stycznia do miesiąca czerwca włącznie tj. w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało do szkoły 243 uczniów, z tego do przedszkola uczęszczało 25 dzieci, do kl. „0” – 24 dzieci, do szkoły podstawowej – 168 uczniów i do gimnazjum – 26 uczniów. Natomiast od miesiąca września 2019 roku, tj. w roku

szkolnym 2019/2020 liczba uczniów szkoły spadła do 227 uczniów, z tego do przedszkola uczęszczało 35 dzieci, do kl. „0” – 12 dzieci, do szkoły podstawowej 180 dzieci.

W szkole prowadzono zajęcia pozalekcyjne o charakterze sportowym, artystycznym i edukacyjno - profilaktycznym.

W ramach Szkolnego Klubu Sportowego organizowano biegi na orientację i rozgrywki piłki nożnej. Z zajęć tych skorzystało 27 osób. Zajęcia edukacyjno-profilaktyczne prowadzono dla uczniów zarówno szkoły podstawowej, jak i gimnazjum. Z zajęć w całym roku kalendarzowym 2019 - skorzystało 227 uczniów szkoły podstawowej oraz 26 uczniów gimnazjum. Zajęcia artystyczne były prowadzone w ramach chóru szkolnego, w którym zaangażowanych jest 15 uczniów.

Należy dodać, że w szkole prowadzono również poradnictwo pedagogiczne. Pedagog szkolny udzielał wsparcia w ilości 11 godzin tygodniowo. W roku 2019 odnotowano brak wsparcia psychologicznego.

W Gminnej Bibliotece Publicznej prowadzone były różnorodne zajęcia w dziedzinie upowszechniania kultury, wychowania i edukacji, skierowane do społeczności lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Były to zajęcia podczas ferii zimowych i wakacji letnich, lekcje biblioteczne, spotkania, podczas których wykonywano prace o tematyce bożonarodzeniowej. Przeprowadzono również 1 spotkanie w ogólnokrajowej, corocznej *Nocy bibliotek* oraz 4 spotkania w organizowanym *Tygodniu bibliotek*. Odbęło się 1 spotkanie autorskie.

Z innych form wsparcia rodzin w gminie Osiek, należy wymienić udzielanie pomocy w formie stypendiów (socjalnych) szkolnych.

W 2019 roku z pomocy materialnej dla uczniów (stypendiów socjalnych) skorzystało 23 uczniów z 10 rodzin.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA ROK 2020

Mając na uwadze dobro rodzin objętych wsparciem ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku, a także dotychczasowe potrzeby w zakresie wspierania rodzin, zachodzi konieczność podjęcia takich działań, które powstrzymałyby negatywne sytuacje i pozwoliły na poprawę funkcjonowania rodzin.

Podstawowym elementem systemu powinna stać się wczesna, intensywna i profesjonalna praca z rodzinami, których funkcjonowanie można poprawiać poprzez motywowanie ich do zmiany, usprawnianie, poradnictwo, edukację i wspieranie w wychowywaniu dzieci.

Poszanowanie autonomiczności rodziny wymaga, aby działania wspierające były akceptowane przez jej członków, co nie oznacza, że mogą oni oczekiwać spełnienia zaspokojenia każdej zgłoszonej potrzeby. Konieczne staje się, przy uwzględnieniu sygnalizowanych potrzeb, ustalenie, czy nie może być ona zaspokojona w ramach własnych środków i możliwości danej rodziny.

W roku 2020 należy w dalszym ciągu kontynuować i usprawniać realizację zadań zapisanych w ramach celów 3-letniego Programu Wspierania Rodziny, głównie w zakresie:

- zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i pozostałym członkom ich rodzin;
- udzielania rodzinom pomocy w procesie wychowania dzieci i podtrzymywanie pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych;
- profilaktyki rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym;
- współpracy realizatorów i partnerów Programu, przede wszystkim przez zintegrowanie działań na rzecz rodzin.

Realizacja tych działań wiąże się z zabezpieczeniem odpowiednich środków finansowych na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, funduszu alimentacyjnego, świadczenia dobry start, specjalistycznych usług opiekuńczych, dodatków mieszkaniowych, zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez imprezy okolicznościowe, kulturalne i zajęcia sportowe, udzielania stypendiów i zasiłków szkolnych, programy profilaktyczne oraz koszty zatrudnienia asystenta rodziny.

Powyższe potrzeby winny być sfinansowane z budżetu gminy oraz budżetu państwa.

Nie prognozuje się wypłat ryczałtów energetycznych oraz robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych.

Zabezpieczono środki finansowe na zatrudnienie asystenta rodziny w wymiarze odpowiadającym ¼ etatu.

Ponadto w planie finansowym zabezpieczono w pełni środki na wypłatę dodatków mieszkaniowych, stypendiów (socjalnych) szkolnych, imprezy okolicznościowe, kulturalne i zajęcia sportowe oraz programy profilaktyczne.

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym organizacja imprez kulturalnych i zajęcia w bibliotece będą sfinansowane ze środków własnych gminy, a w przypadku programów profilaktycznych, także ze środków przeciwdziałania alkoholizmowi.

W chwili obecnej można stwierdzić, iż zabezpieczenie środków z budżetu gminy nie pokryje wszystkich wydatków pomocy społecznej związanych z realizacją świadczeń pieniężnych i w naturze oraz usługach.

Plany finansowe tut. OPS na niektóre zadania własne pomocy społecznej pokrywają w pełni wydatki na 2020 rok, natomiast na część z nich oraz utrzymanie OPS, zabezpieczenie finansowe jest niepełne.

Jeżeli chodzi o zabezpieczenie środków z budżetu państwa, to plan finansowy na rok 2020 nie zabezpiecza potrzeb w zakresie zadań zleconych gminie, tj. świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, funduszu alimentacyjnego, świadczenia dobry start. Występują również braki środków finansowych w zabezpieczeniu dożywiania oraz zasiłków okresowych. Wydatki na zasiłki stałe oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zabezpieczają potrzeby w tym zakresie dla osób obecnie korzystających z tego typu wsparcia. Natomiast, w przypadku kolejnych świadczeniobiorców, mogą wystąpić braki w obu formach wsparcia. Podobna sytuacja jest również w zabezpieczeniu opłat z tytułu składek zdrowotnych od świadczeń rodzinnych. Nie budzi obaw zabezpieczenie opłat składek zdrowotnych od świadczeń pomocy społecznej.

Do chwili opracowywania niniejszego dokumentu, nie określono wysokości kwoty na obsługę Karty Dużej Rodziny.

Z uwagi na to, że do chwili obecnej nie ma dzieci z terenu gminy Osiek oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej, nie zachodzi konieczność współfinansowania pobytu dzieci w powyższym systemie. Jednakże w przypadku wystąpienia takiej okoliczności, konieczne będzie zapewnienie środków finansowych na rok bieżący w zakresie współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Sprawozdanie sporządziła:

Barbara Surma

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Osieku

